

Szkoła Podstawowa **im. Janusza Korczaka w Przechlewie**

Oświadczenie Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Przechlewie

**wraz z odniesieniem się do sytuacji społecznej w Polsce i na Świecie w związku
z pandemią koronawirusa i przeniesieniem się aktywności ludzi głównie do Internetu
oraz refleksje nt. przyczyn negatywnych zdarzeń ze wskazaniem rozwiązań
dotyczących zdalnego nauczania.**

W związku z pandemią koronawirusa, która jest zjawiskiem niespotykanym w historii współczesnego świata mamy do czynienia z powszechnym eksperymentem, jakim poddane zostały społeczeństwa Świata i Polski. Sytuacja ta dotyczy wszystkich obszarów życia, w tym oświaty w naszym kraju. Generalnie szkolnictwo w Polsce ani jej kadry nie były przygotowane do tego pod względem technicznym, narzędziowym, jak również kompetencyjnym jej pracowników. Nie było do tej pory systemowych rozwiązań, które by pozwalały na spójne i bezpieczne oraz pod kuratelą rządową przeniesienie się z nauczaniem do Internetu. Nie było też żadnych szkoleń, które by przygotowywały pedagogów w sposób systemowy do takiej zmiany. Wszystko, co teraz robimy tj. jedno wielkie wyzwanie i jeden wielki eksperyment, który z natury rzeczy podczas jego realizacji narażony jest na błędy wady i luki. Tryb i czas na wprowadzenie przez szkoły takich rozwiązań wskazywany przez władze oświatowe był bardzo krótki. Szkoły różnorodnie podeszły do tego zadania. Zależało to także od stopnia przygotowania danej szkoły do takiej zmiany, obycia z tego typu narzędziami kadry. Powszechnie jest też wiadomo, że żadne rozwiązanie techniczne, programowe, aplikacyjne w Internecie, a także w sieciach komórkowych nie jest bezpieczne. Czy to komunikator typu Google Teams, Microsoft Teams, Discord, Clickmeetings, czy jakkolwiek inny narażony jest na to, że podczas połączenia ktoś wyświetli pulpit z zabronionymi treściami, wyświetli zdjęcie, otworzy stronę podczas połączenia wideo, ale też podczas połączenia głosowego czy tylko tekstowego może nieodpowiednie zabronione treści przekazywać. Nasi nauczyciele po zdarzeniu w ubiegłym tygodniu (propozycje wpłynęły od kilkorga) proponują używanie jedynie iDziennika i maili służbowych nauczycieli i ewentualnie dysk Google w chmurze. Ale nawet te sposoby komunikacji nie gwarantują bezpieczeństwa. Nawet gdyby stosować jedynie połączenie telefoniczne czy SMS, MMS to na maila, na dysk czy poprzez użycie telefonu, jeśli ktoś będzie chciał, to prześle nielegalne pliki, treści, obrazy, filmy. Żadne zatem narzędzie nie gwarantuje bezpieczeństwa. Problemem jest kto danego narzędzia używa. Narzędzie samo w sobie jest neutralne, martwe. Za działaniami wśród ludzi odpowiadają ludzie – dorośli, młodzież. Zdarzenie, które miało miejsce w ubiegłym tygodniu pokazuje działanie wysoce zdemoralizowanych osób. Kluczowe jest to kto uczestniczy w danym połączeniu konferencyjnym itp., co ma, przechowuje na swoim komputerze, jakie strony do tej pory przeglądał. W przypadku młodzieży pytanie brzmi jak wygląda nadzór rodzicielski, do jakich zasobów dziecko, młody człowiek ma dostęp. Czy połączenia sieciowe, do których

Szkoła Podstawowa **im. Janusza Korczaka w Przecławiu**

ma dostęp są otwarte, czy też założono jakieś filtry. W przypadku ww. incydentu mogło mieć to wpływ na to jaka była wcześniejsza aktywność uczestników spotkania. Ich komputery mogły być już zainfekowane albo też śledzone. Portal Jitsi jest bardzo wysoko ocenianym pod względem bezpieczeństwa. Jest jednym z niewielu portali gdzie najwyższy nacisk kładzie się na bezpieczeństwo połączeń. Wszystkie połączenia są szyfrowane i wysoce mało prawdopodobne jest, aby ktoś dostał się z zewnątrz. Według naszej oceny sytuacji w przypadku zdarzenia z ubiegłego tygodnia najprawdopodobniej przyczyna leży po stronie któregoś z uczestników spotkania lub też link – hasło do spotkania przez kogoś z uczestników zostało udostępnione komuś na zewnątrz. Rolę odgrywa to, jaka była historia użytkowników sieci w danym domu, miejscu, na danym komputerze. Te elementy zawsze mają wpływ i jeśli ktoś przeglądał niebezpiecznie portale strony wcześniej, to wysoce prawdopodobne jest, że już jest pod czujnym okiem przestępców. Innym aspektem jest wiek dojrzewania młodzieży. W szkołach w tym przedziale wiekowym zawsze występowały zdarzenia, incydenty związane z seksualnością, od wieku wieków. Jest to część natury ludzkiej i procesów psychorozwojowych, jakim podlegają młodzi ludzie. Kiedyś te materiały były analogowe. Dzisiaj w dobie cyfryzacji przeniosły się do świata multimedialnego, wirtualnego. Po zdarzeniu w rozmowie z przedstawicielem kuratorium dowiedziałem się, że takie zdarzenia obecnie się zdarzają i będą zdarzały. Dwa dni przed naszym incydentem podobny przypadek miał miejsce w jednej z człuchowskich szkół. Problemem jest też i ważnym kluczowym aspektem to, jak młody człowiek spędza czas, czy jak już pisaliśmy, ma pełen dostęp do Internetu i czy ktoś to nadzoruje i organizuje mu czas, by spędzał go mądrze i pożytecznie w oparciu o odpowiedzialne treści. Obecna sytuacja powoduje, że kiedy rodzice są w pracy, a dziecko nie może być w standardowej szkole, w budynku pod fizycznym nadzorem pedagogów, młody człowiek, dziecko może bardzo różnie a czasami negatywnie ten czas wykorzystywać. Dlatego bardzo ważne jest, aby pobyt dziecka w domu bez nadzoru rodzicielskiego był właściwie zagospodarowany. Dlatego też tym bardziej właściwe jest, by w trakcie takiego bez rodziców pobytu w domu w obecnej sytuacji pandemii uczeń miał kontakt bezpośredni z nauczycielem wychowawcą, czy innym pracownikiem pedagogicznym. To jest podstawa edukacji i wychowania w obecnej sytuacji. Wiemy z informacji różnych placówek w Polsce, że jest to bardzo duże wyzwanie. Szkoła jednak nie może odpowiadać za wynikające z tzw. siły wyższej realia czy też znanej formuły w prawie – „skoro sprawy przybrały taki obrót”. Pandemia zmieniła wszystko i zmusiła nas, w tym całą polską oświatę do rewolucji. Rewolucja niesie jednak koszty i w naszym wypadku jesteśmy tego przykładem. Dodatkowo w tego typu sytuacjach społecznych ujawniają się jednostki o negatywnej naturze zjawisko to znane jest od wieków. Innym bardzo ważnym aspektem w tej kwestii jest to, że szkoły stacjonarne, tak jak nasza w budynku – mają odpowiednie zabezpieczenia sieciowe, które filtrują blokują, nielegalne treści. W systemie zdalnego nauczania za przygotowanie i bezpieczeństwo sieci czy też połączeń komórkowych internetowych szkoła nie odpowiada. Szkoła nie ma możliwości systemowego zabezpieczenia tychże sieci. Tak jak dla szkół stworzona została Ogólnopolska Sieć Edukacyjna (Internet dla szkół) – OSE, która jest obiegiem zamkniętym i jest profesjonalnie zabezpieczona, tak też powinna i to w trybie natychmiastowym zostać

Kontakt: ul. Szkolna 4E, 77-320 Przecławie, tel. +48598334325,

e-mail: przecławie.szkoła@wp.pl, www.szkołaprzecławie.pl

NIP: 8431617212, REGON: 000270337

Szkoła Podstawowa **im. Janusza Korczaka w Przechlewie**

stworzona ogólnopolska internetowa sieć edukacyjna z wszystkimi zabezpieczeniami w wersji mobilnej/radiowej dla wszystkich uczniów w Polsce. W związku ze zdarzeniem z 01. kwietnia br. szkoła zgłosiła sprawę do prokuratury, na policję, do władz gminy, do kuratorium. Sprawa została też przedstawiona i omówiona na Radzie Pedagogicznej. Przedstawiona została także Radzie Rodziców, jej przewodniczącej. Uruchomiono pomoc psychologiczno - pedagogiczną dla uczniów i rodziców. Jednym z wątków w tej kwestii jest też historia niewłaściwych, nieodpowiedzialnych zachowań tej grupy klasowej. W niniejszej sprawie (incydentu) zaleca się powstrzymać od wszelkich komentarzy, interpretacji do zakończenia i podania wyników postępowania procesowego prokuratury i policji. Ufamy, że sprawcy poniosą właściwe i pełne konsekwencje. Portal Jitsi jest portalem ogólnoswiatowym, zweryfikowanym i dopuszczonym do użytku powszechnego, publicznego przez międzynarodowe urzędy regulacji elektronicznej. Ponadto informujemy, że mimo ww. incydentu część naszych nauczycieli korzystała i korzysta z tego portalu - komunikatora bez przeszkód, z powodzeniem i bardzo sobie chwali. Jeszcze raz podkreślamy współcześnie żadne narzędzie nie jest bez zagrożeń niebezpiecznymi zdarzeniami. Wszystko zależy od odpowiedzialności użytkowników. Media, które w sposób nieuczciwy i niezgodny z prawdą, sugerujący negatywny odbiór podały fałszywe informacje o zdarzeniu, w tym o sposobie kontaktu mediów ze szkołą i dyrekcją szkoły, naruszający także dobra osobiste pracowników pociągniemy do odpowiedzialności prawnej, w tym odszkodowawczej.

Mając na uwadze powyższe oświadczenie i wyjaśnienia wskazujemy następujące rozwiązania:

1) BEZPIECZEŃSTWO

- a. na bieżąco należy sprawdzać swoje zasoby, tj. komputery przechowywane pliki, ciasteczka stosować odpowiednie programy antywirusowe i przeciw złośliwemu oprogramowaniu, oprogramowaniu śledzącemu, weryfikować historię przeglądania stron itp.,
- b. zastosować do wszystkich urządzeń, z których korzystają użytkownicy zdalnego nauczania filtry sieciowe nie pozwalające na przechowywanie ani oglądanie niedozwolonych treści
- c. wzmocnić nadzór rodzicielski nad dziećmi, uczniami starać się uregulować, unormować i zagospodarować ich czas, a szczególnie w momencie nieobecności rodziców, tak aby właściwie był spożytkowany, spędzany
- d. wzmocnić nadzór pedagogiczny nauczycieli wychowawców, pedagoga, psychologa we współpracy z rodzicami nad uczniami.
- e. należy zachować we wszelkich formach kontaktu w ramach nauczania zdalnego odpowiednie środki ostrożności, analizować ryzyka w odniesieniu do odpowiednich

Szkoła Podstawowa **im. Janusza Korczaka w Przechlewie**

grup spotkania i stosować omawiane na wcześniejszych szkoleniach dla kadry pedagogicznej zasady bezpieczeństwa, cyberbezpieczeństwa itd.

- f. Apelujemy do Gminy Przechlewo, Wójta, aby wystąpił do MEN i rządu o utworzenie dla wszystkich uczniów bezpiecznej sieci internetowej podczas nauki zdalnej.

2) ORGANIZACJA, UREGULOWANIA, FORMY PRACY

- a. formy, sposób, czas pracy dobiera nauczyciel odpowiednio do grupy, możliwości psycho- fizycznych i intelektualnych uczestników, a także sytuacji rodzinnej, domowej uczniów, tak aby efektywność pracy, realizacji podstawy programowej, aspekty wychowawcze, odpowiednie zagospodarowanie czasu były jak najbardziej właściwe
- b. pozostają w mocy poprzednie uregulowania. Naczelna rama dla nich – o czym od samego początku pisaliśmy – jednak to są przepisy oświatowe wraz z ostatnim rozporządzeniem w sprawie zdalnego nauczania i omówieniami w tym zakresie Ministra Edukacji Narodowej
- c. MEN w swoich wypowiedziach zaleca ok.15 min kontaktu na wizji w czasie zajęć, pozostały czas to mają być ćwiczenia, konsultacje tekstowe, przysyłanie plików, omówienia tylko głosowe lub tylko tekstowe na czacie
- d. jeśli ktoś nie chce, nie czuje się z tym dobrze może stosować inne formy; zaleca się jednak bezpośredni kontakt w czasie rzeczywistym. Można posługiwać się dla uproszczenia telefonicznym połączeniem głosowym, konferencyjnym telefonicznym połączeniem głosowym, SMSowym, MMSowym, szkoła jednak zaleca jako bazowe połączenie przynajmniej głosowe i/lub na czacie
- e. bezpośredni kontakt w czasie rzeczywistym podczas zajęć od kilku do kilkunastu minut jest tym bardziej wskazany, biorąc pod uwagę zdarzenie z 01. kwietnia br. kluczowa jest kontrola i kontakt nauczyciela, wychowawcy, z uczniami szczególnie w czasie gdy nie ma rodziców. Jest to też bardzo ważne w tym trudnym czasie ze względu na kwestie psychologiczne i potrzebę dodawania otuchy, budowania motywacji i pozytywnego myślenia itd.
- f. szkoła ze względu na doświadczenia i interwencje Urzędu Ochrony Danych Osobowych, mimo, że sprawy zostały wyjaśnione i zakończone pozytywnie, nie chcąc narazić się na kolejne interwencje i ewentualne kary, nie zaleca korzystania z portali, komunikatorów typu Messenger, WhatsApp, Facebook (do indywidualnego kontaktu z uczniami, rodzicami i realizacji zajęć), typu Google Teams, Microsoft Teams, Discord, Clickmeetings WSiPnet etc.. Wszystkie dane, które musiałyby być pobrane od uczniów i rodziców, by uruchomić komunikację przez te portale wiążą się z faktem, że w ramach zdalnego nauczania automatycznie administratorem tych danych staje się szkoła. Mimo, że pozornie logowanie się jest bezpieczniejsze, łamane są jednak przepisy RODO. Pozyskane dane, aby korzystać

Kontakt: ul. Szkolna 4E, 77-320 Przechlewo, tel. +48598334325,

e-mail: przechlewo.szkoła@wp.pl, www.szkołaprzechlewo.pl

NIP: 8431617212, REGON: 000270337

Szkoła Podstawowa **im. Janusza Korczaka w Przechlewie**

z tych portali są przetwarzane przez kraje trzecie, na serwerach zagranicznych, także poza Europą i wykorzystywane nie tylko do celów samej komunikacji poprzez portal, ale także do celów korporacyjnych, handlowych, komercyjnych, rozpoczyna się śledzenie aktywności w sieci użytkowników portalu, także poza samym portalem, dane te przekazywane są do podmiotów trzecich. Szkoła na powyższe przetwarzanie danych przez te podmioty i konsekwencje tego przetwarzania nie ma wpływu, a cały czas pozostawałby ich administratorem, a co za tym idzie w pełni odpowiadałby za te dane. Szkoła nie może się zatem na to zgodzić. Jeśli ktoś będzie korzystał z tych portali z wykorzystaniem danych uczniów i rodziców robi to na własną odpowiedzialność. Zaleca się korzystanie z ogólnie dostępnych portali i materiałów, udostępnionych powszechnie, zweryfikowanych pod względem bezpieczeństwa i wyłącznie związanych z realizacją podstawy programowej. Większość szkół z tego zagrożenia nie zdaje sobie sprawy.

g. nauczyciel, wychowawca i inni pracownicy pedagogiczni w korelacji z rodzicami dbają o rytmiczność, regularność i higienę pracy. Powszechnie znanym faktem jest, że najbardziej wydajna praca każdego człowieka, w tym uczniów jest od godzin porannych do końca standardowych godzin pracy szkoły w systemie stacjonarnym. Szkoła taką pracę i w tym czasie zaleca. Za prawidłowość realizacji tych zadań odpowiada kadra pedagogiczna. Szkoła szczegółowo nie określa czasu i form pracy. Nauczyciele znają prawo oświatowe, w tym ostatnie wskazania i wytyczne i powinni dostosowywać swoją pracę do realnych możliwości, starając się jednak o maksymalne zagospodarowanie czasu ucznia, szczególnie podczas nieobecności rodziców, utrzymanie bieżącego kontaktu. Nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni odpowiadają także za maksymalną w obecnej sytuacji realizację zadań dydaktycznych i wychowawczych zgodnie z podstawą programową. Nauczyciele zobowiązani są do dokumentowania swojej pracy i jeśli trzeba do raportowania o niej kierownictwu szkoły. Tak jak już wcześniej pisaliśmy - zaleca się dokumentację w iDzienniku. Dopuszcza się inną dokumentację - w formie papierowej lub elektronicznej. Taka dokumentacja musi być jednak prowadzona. Dotyczy to zarówno treści, tematów lekcji jak i aktywności i uczestnictwa uczniów w niej. Całość ma być jednak traktowana w sposób elastyczny i otwarty, przy dążeniu jak największym do unormowania rytmu, czasu, form i efektywności pracy dydaktyczno wychowawczej. Tzw. frekwencja nie była i nie jest przez nas traktowana dosłownie - w rozumieniu frekwencji podczas nauczania stacjonarnego w budynku szkoły, chodzi tu głównie o analizę i dokumentowanie czy i ile dany uczeń czy klasa oraz w jakim zakresie realizują zajęcia prowadzone przez szkołę, to samo dotyczy oceniania. Tak jak już też w pierwszym uregulowaniu pisaliśmy: Wszystko zależy od kreatywnego ale odpowiedzialnego podejścia.

Dziękuję w tym miejscu wszystkim, tj. uczniom, rodzicom i nauczycielom za zaangażowanie i pomoc w realizacji tego ogromnego wyzwania, jakim jest zdalne nauczanie. Dla wszystkich szkół jest to wielkie wyzwanie. Wszyscy uczymy się tej sytuacji. Próbuje różnych rozwiązań. Dziękujemy za wszystkie głosy, w tym te

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Przechlewie

negatywne. Podstawą jest ciągle poszukiwanie i usprawnianie całego systemu. Na wszystkie głosy spływające będziemy starali się odpowiadać generalnie zbiorczo, ponieważ rozwiązania mające być wprowadzone dotyczą całego systemu.

3) SPRZĘT I SIEĆ – DOSTĘP

Szkoła pracuje nad zapewnieniem dla najbardziej potrzebujących sprzętu do zdalnego nauczania. Wystąpiliśmy wraz z Gminą o środki z programu rządowego i mamy dostać 20 laptopów. W między czasie można skorzystać z oferty użyczenia komputerów zaproponowaną przez GOODVALEY S.A. i Pana Brodziaka oraz przez Gminną Bibliotekę Publiczną i Panią Elżbietę Baran. Prosimy o kontakt z nimi. Jeśli chodzi o dostęp do sieci prosimy o sprawdzenie czy żaden z operatorów sieci komórkowych nie jest dostępny na państwa terenie. Jeśli żadna sieć nie ma zasięgu, prosimy o kontakt z przechlewską firmą BARNET, która oferuje Internet radiowy na terenie naszej gminy. W przypadku trudności finansowych prosimy o kontakt z Urzędem Gminy lub Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Dla uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności można starać się o zakup sprzętu z PFRONu. W razie pozostałych trudności prosimy o kontakt z sekretariatem szkoły. Bardzo przykre nam się jednak wydaje, że o wsparcie w zakresie sprzętu wystąpiły do nas osoby bardzo majątne.

Za upowszechnienie powyższych wyjaśnień i wskazań oraz ich realizację odpowiada kadra pedagogiczna prosimy o wsparcie w tym zakresie. Prosimy o współpracę rodziców i uczniów.

W tym także trudnym czasie prosimy o solidarność, wyrozumiałość, cierpliwość i partnerstwo w poszukiwaniu właściwych dla każdego rozwiązań.

W załączeniu przesyłam linki do filmu ze spotkania dyrektorów pomorskich szkół, którzy omawiają wszystkie problemy, z którymi się obecnie stykają – plusy i minusy. Zamieszczam także list Rzecznika Praw Dziecka do MEN ws. wielorakich negatywnych zjawisk jakie mają miejsce podczas realizowanego zdalnego nauczania w polskich szkołach, także problemu zasypywania uczniów zadaniami przez nauczycieli.

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkiej Nocy życzę wszelkiej pomyślności, nadziei na jak najszybsze rozwiązanie problemu zagrożenia chorobowego i szybki powrót do normalności, w tym do szkoły. Uważajcie Państwo na Siebie i Innych.

Z poważaniem

DYREKTOR SZKOŁY

[Podpis]
mgr Wojciech Podgórski